

VG

Metoderapport SKUP 2024

Telefonsalgfirmaets hemmelighet

Markus Tobiassen og Rolf J. Widerøe

Innsendere

Markus Tobiassenmarkus@vg.no
902 03 279**Rolf J. Widerøe**rolfw@vg.no
913 79 538**Takk til**Eirik Røsvik, Tore Kristiansen, Louise Eberhard-Gran,
Jonas Nilsson, Kyrre Kjellevoll, Michal Katuska, Lukáš Diko,
Gisle Oddstad og Jens Friberg**Publisert**

Fra mai 2024 til januar 2025. Arbeidet fortsetter i år.

KontaktpersonVG v/ Markus Tobiassen
Akersgata 55
0107 Oslo**Redaksjon**Verdens Gang
Pb. 1185 Sentrum
0107 Oslo**Sentrale publiseringer****Telefonsalgfirmaets hemmelighet**

1. mai

[Les saken](#)**Tsjekker har ført 100 millioner
gjennom et norsk telefonsalgfirma**

20. okt

[Les saken](#)**Advokat slo hvitvaskings-alarm**

19. des

[Les saken](#)**Økokrim ble varslet – etterforsket ikke**

27. des

[Les saken](#)

Lenke til alle publiserte saker ligger som vedlegg til metoderapporten.

Innhold

1. Innledning	1
1.1 Slik kom saken i gang	1
1.2 Sakens deler og organisering	1
2. Første del: Hva er historien til pengene?	2
2.1 Innledende undersøkelser	2
2.2 Videre regnskapsanalyse	2
2.3 En korrupsjonstiltalt oligark	3
2.4 Observasjoner i Frankrike	3
2.5 Tidlig kontakt med de som undersøkes	4
2.6 Få kontrakten – og forstå den	4
3. Andre del: Er historien til pengene sann?	5
3.1 Kartlegging av Stromčeks forretninger	5
3.2 Papirsporet	6
3.3 Gjennombrudd: En feil i historien	7
4. Tredje del: En ny historie om pengene	8
4.1 Etikk: Vi tviler på forklaringen, men også på oss selv	8
4.2 Internrevisjon	8
4.3 Ekstern vurdering	9
4.4 Bombardert med ord	9
5. Fjerde del: Er den nye historien sann?	9
5.1 Hvem er tsjekkeren Erik Holubec?	9
5.2 Et palass på Bahamas	10
5.3 En titt inn i Pengeland	11
5.4 Korrupsjonssaker i Slovakia	11
5.5 Et siste forsøk på å stoppe publisering	12
5.6 Publiseringen blir stoppet	12
5.7 Vi snur bunken	13
5.8 Kildekritikk: Få anklagene ut i det åpne	13
6. Femte del: Fungerer systemet mot hvitvask?	14
6.1 Advokatrapportene	14
6.2 Røde flagg gjennom årene	14
6.3 Datainnsamling	15
7. Spesielle erfaringer	16
7.1 Etikk - kildebehandling av de som får søkelyset på seg	16
7.2 Sykmelding når det drar seg til	16
7.3 Etikk: Privatøkonomiske problemer relevant for saken?	16
7.4 Indirekte søksmålstrussler	17
7.5 Ett års jakt på samtidig imøtegåelse	17

8. Dette er nytt 18

9. Konsekvenser 19

Vedlegg: Lenkesamling

1. Innledning

Storstilt, sofistikert hvitvasking har vært forbundet med steder som Hong Kong, Kypros, London, og tallrike øyparadiser med lovgivning som gjør det lett å gjemme penger og eierskap.

I Norge tenker vi på oss selv som best i klassen når det gjelder åpenhet. Vi er et av verdens minst korrupte land. Vi har Finanstilsynet, Økokrim og Eva Joly. Det ville være dumt å forsøke å hvitvaske penger gjennom Norge hvis man har andre alternativer.

Eller?

Som den britiske forfatteren og hvitvaskingseksperten Oliver Bullough sa til oss i arbeidet med denne saken:

– Dere er rene og hvite som nysnø. Det er storartet å ha penger fra Norge, for alle vet at nordmenn er blonde og uskyldsrene.

Hos et telefonsalgfirma på Jessheim fant VG en pengestrøm på over 100 millioner kroner, som kom fra alle verdenshjørner – og som fortsatte videre til den franske rivieraen. Om noen stilte spørsmål om hvor pengene kom fra, var forklaringen klar: Omfattende finansavtaler som strakk seg årevis tilbake, skrevet på ugjennomtrengelig advokatspråk, skulle vise at pengene kunne spores til et lovlig opphav.

VG fulgte det sporet helt til sin ende: i Singapore. Der fant vi en teppeselger. Og bevisene på at avtalene og papirene var diktet opp – et røykteppe som skjulte pengenes egentlige opphav.

1.1 Slik kom saken i gang

«Hvis man kommer med et tips - får man da være anonym?» Denne saken startet i februar 2023 og tipset var kortfattet: Se på hvem som eier telefonsalgfirmaet Windmill. Hvor kommer pengene fra?

I mange saker har du fra starten en guide som vet mye. En som forteller deg hva som skal ha skjedd og hvor du bør lete. En som har vært på innsiden av det du undersøker, eller kjenner noen der. Sånn var det ikke i denne saken. Tipseren visste ikke hva som skulle være galt. Hen mente bare at det var «noe» der.

Femten minutter med Google-søk og oppslag i offentlige registre ga oss to spørsmål som vekket nysgjerrigheten: Hvorfor hadde revisoren til firmaet trukket seg? Og hvorfor var en slovakisk partitopp medeier i et norsk telefonsalgfirma?

1.2 Sakens deler og organisering

I kjernen er denne saken en fortelling om penger. Vi har strukturert rapporten i følgende deler:

- Arbeidet med å gå opp historien om hvor pengene kom fra.
- Arbeidet med å undersøke om denne historien var riktig.
- Undersøkelser av hvorvidt Norges systemer for å stoppe hvitvasking fungerer.

Dette er en forenkling, for disse tre hovedfortellingene trer frem i et villniss av sidespor og blindspor. Vi har forsøkt å ta med noen av disse der det er noe å lære.

Arbeidet i saken har vært drevet fra VGs avdeling for undersøkende journalistikk, med to reportere. Det begynte i februar 2023 og pågår fortsatt.

2. Første del: Hva er historien til pengene?

De første fem-seks dagene handlet om å få en grunnleggende forståelse av telefonsalgfirmaet: Hvordan var det finansiert og hvem var eierne?

2.1. Innledende undersøkelser

Det var to eiere: gründer Haakon Lunde og Viktor Stromček, som blant annet hadde vært generalsekretær i det slovakiske arbeiderpartiet, Smer, og statssekretær i samferdselsdepartementet.

De innledende undersøkelsene av Lunde fulgte det samme mønsteret som vi vanligvis bruker: Kartlegg verdier (ligningstall, eiendomsregisteret, motorvognregisteret, enhetsregisteret), konflikter (domstolene, nyhetsarkiv og muntlige kilder), jobb- og forretningshistorikk (LinkedIn, Bizweb), bekjentskaper og annen åpen informasjon (nyhetsarkiv og sosiale medier).

Tilsvarende undersøkelser av Stromček kom senere. Med Stromček måtte vi navigere i et land vi ikke hadde jobbet i før. Ikke bare måtte vi forstå hvem han var, men vi måtte også forstå landet og regimet han hadde vært en del av. Vi kontaktet en journalist som hadde dekket Stromček, i den slovakiske avisen SME, og en slovakisk statsviter for å få en grunnleggende orientering. Vi tegnet abonnement på to slovakiske aviser og så en dokumentar som tok for seg den dramatiske politiske omveltningen Slovakia nylig hadde gått gjennom.

Telefonsalgfirmaet Windmill var et konsern bestående av en rekke aksjeselskaper. Vi gjorde i første omgang en overfladisk gjennomgang av 34 årsregnskaper vi fikk fra Brønnøysund med fokus på gjeld og egenkapital for å forstå finansieringen.

Noen av de første gjeldspostene vi fant, var to lån fra et selskap i en frihandelssone i Dubai. Lånene var på cirka 90 millioner kroner til sammen. I Emiratene er ikke eierskap direkte offentlig, men tilgjengelig via tjenester som Diligencia¹. Slik fikk vi dokumentert at Stromček var eier av selskapet i Dubai.

Vi satt opp eierstrukturen via Bizweb og en tilsvarende tjeneste i Slovakia². Den første strukturen, som vi tegnet ut i Draw.io³, var enkel og besto kun av åtte selskaper og to personer (figur 1, vedlegg 2). Å gjøre dette fra starten – og så oppdatere underveis – var viktig for prosjektet. Kompleksiteten skulle vokse senere i arbeidet.

2.2 Videre regnskapsanalyse

Den første gjennomgangen vi gjorde av regnskapene, var mangelfull. Inne i konsernstrukturen foregikk det debitorskifter⁴, gjeldskonverteringer og eierskifter. Det gjorde det vanskeligere å få et klart bilde av pengestrømmene. Vi hadde f.eks. telt noen penger to ganger. Vi gjorde en ny gjennomgang, hvor vi sammenstilte alle regnskapene på tvers av alle selskapene i Excel. Da kunne vi se sammenhenger som ikke var eksplisitt formulert i regnskapene.

Det vi fant var: Det gikk lån fra Emiratene, Tsjekkia, Seychellene og Bahamas inn i telefonsalgfirmaet. Per nå kunne vi kun knytte pengene fra Emiratene til Stromček; resten var skjult for oss.

Cirka halvparten av pengene gikk inn i finansiering av driften. Den andre halvdel ble sendt videre i form av nye lån fra et datterselskap på Jessheim, som lånte pengene videre til et monegasisk og et fransk datterselskap. Fra regnskapsnotene så vi at disse lånene var sikret mot eiendom i Frankrike. Gjennom

1 www.diligenciagroup.com

2 www.finstat.sk

3 Tjeneste for diagrammer o.l. som kan integreres i Google Drive.

4 Gjeldsovertakelse hvor f.eks. et annet aksjeselskap enn tidligere blir skyldner.

en tjeneste som offentliggjør franske eiendomsdata⁵ kunne vi bekrefte handelene: to store villaer på den franske rivieraen.

For en av villaene så vi lenge på feil eiendom på grunn av adresseoppføringen i Google Maps. Men ved å gå gjennom matrikkelen⁶ i Frankrike fikk vi riktig eiendom. Gjennom kildearbeid fikk vi på samme tid dokumenter fra Frankrike som viste at Stromček disponerte villaene.

For en av villaene kunne vi gjennom regnskapsnotene følge pengene fra Emiratene, videre til Norge og så til Monaco og Frankrike. Det var ikke klart at dette var ulovlig, men det var unektelig merkelig. For den slovakiske partitoppen hadde i realiteten kjøpt en villa for sine egne penger, men gjort det gjennom en serie lånetransaksjoner som gikk innom et norsk telefonsalgfirma. Hvorfor gjøre det på en så komplisert måte?

2.3 En korrupsjonstiltalt oligark

Regnskapene sendte oss også ut på et sidespor som ga oss et første gjennombrudd.

Telefonsalgfirmaet hadde fått et lån på 28 millioner kroner fra et tsjekkisk investeringsfond. Kartleggingen av konflikter omtalt i del 2.1 ga oss mer informasjon: Lånet var blitt brukt til å kjøpe opp et konkurrerende telefonsalgfirma på Sørlandet. Men det hadde skåret seg med betalingen og konflikten hadde endt i retten.

Researchen vår mot Slovakia fortalte oss at fondet var kjent for å være populært blant slovakiske oligarker – det hadde figurert i flere gravesaker i slovakisk presse. Fondet var i realiteten en rekke ulike underfond, med felles administrasjon og hemmelige aksjonærlistes. Alle de ulike fondene publiserte årsrapporter. Gjennom å tråle disse, kunne vi identifisere hvilket fond som hadde gjort investeringen. Årsrapporten sa også noe mer: Lånet var senere blitt innfridd av et selskap i Dubai – Stromčeks selskap. I realiteten var det altså i dag han som heftet for også disse pengene.

Men hvem hadde lånt ut pengene i utgangspunktet? Her er det nødvendig å ta en liten omvei innom nyere slovakisk historie:

I 2018 ble den slovakiske gravejournalisten Ján Kuciak og forloveden hans drept i sitt eget hjem av en leiemorder. Drapet veltet regjeringen i Slovakia – regimet Stromček hadde vært en del av. Mange av pengeoverføringene vi så på, foregikk i denne perioden, da de mektigste menneskene i det slovakiske arbeiderpartiet ikke lenger satt like trygt. Å forstå mer av dette bakteppet, var grunnen til at vi tok kontakt med et kollektiv for gravejournalistikk: Investigative Center of Ján Kuciak (ICJK). Gjennom dem fikk vi blant annet tilgang til dokumenter fra etterforskningen av drapet.

Men det skjedde også et lykkelig sammentreff. For ICJK hadde undersøkt nøyaktig det samme tsjekkiske fondet som vi hadde identifisert. Ved å sette sammen informasjonen vår kunne vi slå fast hvem det var som hadde lånt telefonsalgfirmaet på Jessheim 28 millioner: Norbert Bödör, en korrupsjonstiltalt oligark som hadde vært tett på regimet i Slovakia – og som også var beskyldt for å ha en rolle i opptakten til drapet på Ján Kuciak. Det var en uvanlig utlåner til et norsk telefonsalgfirma.

2.4 Observasjoner i Frankrike

Etter at vi var sikre på at vi hadde de riktige adressene til villaene, dro to VG-fotografer til Frankrike. De dokumenterte villaene med droner. Ulike land har ulike regler for dronefotografering og vi kontaktet derfor Drone Norway for rådgivning på regler. Slik kunne vi blant annet navigere rundt flyforbudssoner. Den ene villaen var under oppussing, mens den andre hadde gjennomgått en massiv oppussing for flere millioner kroner.

5 www.app.dvf.etalab.gouv.fr

6 www.cadastre.gouv.fr

2.5 Tidlig kontakt med de som undersøkes

Etter at vi var ferdig med regnskapsanalysen, tok vi et viktig veivalg. Vi kontaktet styreleder Lunde og daglig leder i telefonsalgsselskapet. I et møte 14. mars 2023 la vi alle kortene på bordet og fortalte dem at vi undersøkte pengeoverføringer gjennom selskapet. Vi fortalte hvilke ubesvarte spørsmål vi hadde og forklarte at svarene på disse vil kunne avgjøre om det lå en sak her for oss eller ikke. Vi var åpne om hva vi stusset på ved pengeoverføringene. Men vi var samtidig tydelige på at vi var tidlig i våre undersøkelser og åpne for at dette også kunne være ingenting. Møtet skjedde 14 måneder før vi publiserte.

Ledelsen valgte å snakke med oss. De fortalte oss om hvordan også banker og andre hadde stilt spørsmål, men at de hadde fått «svart belte» i anti-hvitvaskingsarbeid og at alt var sjekket og i orden.

Vi ble så informert om at to store advokatfirmaer hadde gransket alt og levert rapporter som sa at det ikke var grunn til bekymring. Disse rapportene kommer vi tilbake til i kapittel 6.1. Vi fortalte i møtet at vi hadde funnet ut at en korrupsjonstiltalt oligark sto bak et av lånene deres. Det sa ledelsen var nytt for dem. De forklarte at de kun hadde forholdt seg til administrasjonen i fondet. Etter møtet fikk vi også kontaktinfo til Stromček, som i en e-post svarte at han ville være så åpen som bare mulig.

2.6 Få kontrakten – og forstå den

Forklaringen vi fikk fra ledelsen om brorparten av pengenes opphav var følgende: Stromčeks selskap i Dubai hadde fått et lån fra noen vi ikke fikk vite hvem var. Resten av pengene hadde Stromček fra fortjeneste på en finansavtale, ble vi fortalt. Vi fikk se denne finansavtalen, men ikke fotografere eller ta den med oss. Avtalen refererte til andre underliggende avtaler, inneholdt et stort antall parter og transaksjoner og var skrevet på et advokatspråk som gjorde det nær umulig å forstå det vi rakk å lese mens vi satt på kontoret til telefonsalgfirmaet. Ledelsen fortalte oss at Handelsbanken, som en periode var telefonsalgfirmaets bank, hadde stilt spørsmål om pengeoverføringene til Frankrike. De hadde da fått se den samme kontrakten og skulle ha slått seg til ro.

Uken etter møtet med ledelsen gikk med til kildearbeid. Parallelt med arbeidet beskrevet i kapittel 2.1-2.5 hadde vi jobbet med å få menneskelige kilder. Slik fikk vi tak i en kopi av kontrakten.

Kontrakten brukte konsekvent indirekte termer heller enn navn på partene. Det var termer som grantee, grantor, transferee, transferor, lender og borrower. Disse rollene ble også flere steder byttet om fordi det ifølge ikke-vedlagte underliggende avtaler skulle ha skjedd kreditor- eller eierskifter. Da ble setninger som dette vanskelige å henge med på:

An agreement on the assignment of the receivables in the respect of the Loan dated September 11, 2018, entered into between the Lender as the assignor and the Transferor as the assignee.

Vi forsøkte å bruke ChatGPT til å oppsummere kontrakten, uten hell⁷. Løsningen ble til slutt å notere i margin setning for setning⁸ nedover i avtalen hva som egentlig ble uttrykt der. Under følger den «kortfattede» oppsummeringen vi til slutt sto igjen med. Vi har valgt å ta den med for å gi et inntrykk av hvor omfattende – og dermed overbevisende og ugjennomtrengelig – avtalen fremsto (bruk ev. figur 2, vedlegg 2 for støtte):

7 Dette skyldtes muligens noen feilstavinger i kontrakten, hvor roller som grantee og grantor var byttet om. Dermed forsto ikke AI kontraktens logikk riktig.

8 Vi brukte notefunksjonen i Google Docs.

Stromček selskap i Dubai (under et tidligere navn⁹), selskap A, skulle overføre en kjøpsopsjon på 49% av aksjene i selskap B i Singapore til en person som het Erik Holubec. Holubec oppga et tsjekkisk passnummer og adresse i Singapore. En kjøpsopsjon vil si en rett til å kjøpe aksjer i et selskap til en på forhånd avtalt pris. Avtalen refererte til en annen avtale, som skulle vise at Stromček skaffet denne kjøpsopsjonen i selskap B fem år tidligere, i 2013. Holubec skulle nå betale 5,4 millioner euro for denne kjøpsopsjonen. Holubec var eier av selskapet han kjøpte kjøpsopsjonen i, gjennom en nederlandsk forretningsfører i Singapore. Selskap B i Singapore eide igjen selskap C i Storbritannia, delvis indirekte kontrollert gjennom selskap D i Singapore. Selskap C hadde dagen før avtalen ble inngått, blitt kreditor for en milliongjeld til selskap E i Slovakia, som tilhørte en slovakisk forretningsmagnat. Avtalen gjorde nå selskap A i Dubai til ny kreditor. Avtalen sa videre at Holubec skulle betale en restgjeld til en person i Singapore. Pengene skulle være oppgjør for salg av en database, som skulle være omtalt i en annen avtale. Restgjelden og kreditorskiftet skulle motregnes mot kjøpesummen for kjøpsopsjonen.

Hvis det du nettopp leste opplevdes forvirrende, sitter vi i dag igjen med en mistanke om at det kanskje var meningen. Men der og da lurte vi på om vi ikke hadde noen sak i det hele tatt.

3. Andre del: Er historien til pengene sann?

Vi forsøkte å kontakte de andre partene som var nevnt i avtalen. Men finansmannen Erik Holubec viste seg å være en svært sky mann. Stromček ville ikke sette oss i kontakt med ham. Det videre arbeidet med å undersøke Erik Holubec kommer vi tilbake til i del 5.1.

Selgeren av databasen var kun nevnt med navn, ingen annen identifiserende informasjon. Vi fant en teppeselger i Singapore som het dette. Det ga liten mening for oss at denne personen kunne ha noe med saken å gjøre, men vi ringte butikken. Ingen svarte. Vi la dette sporet fra oss, uvitende om hvor nær vi nettopp hadde vært de avgjørende bevisene i saken. Den slovakiske magnaten som sto som debitor for et lån, fikk vi heller ikke svar fra.

Arbeidet flyttet seg nå over i to spor:

Det ene sporet handlet om å ettergå avtalen direkte gjennom å følge papirsporet. Vi begynte å lete etter flere dokumenter knyttet til avtalen og selskapene som var nevnt.

Det andre sporet var mer indirekte. Vi stusset over at forretningsavtalene lå i en periode hvor Stromček hadde vært både statssekretær i Samferdselsdepartementet og generalsekretær i det slovakiske arbeiderpartiet. Stromček sa til oss at han var en vellykket forretningsmann som hadde tjent pengene sine på siden av politikken. Var det mulig å gjøre begge deler samtidig? Vi ville ettergå forklaringen.

3.1 Kartlegging av Stromčeks forretninger

Målet var å skaffe oss en så fullstendig oversikt over Stromčeks forretninger som mulig.

Stromček hadde oppgitt lønnen sin i årene han var politiker. Snittet var 290.000 kroner – før skatt. Det var i alle fall ikke her han hadde formuen fra.

Gjennom OCCRPs database Aleph¹⁰ fikk vi informasjon om at Stromčeks eide 20 eiendommer i Slovakia. Dette viste seg å være en feil i arkivene da vi sjekket det mot adressene og med journalister i Slovakia. Det var snakk om fire bygårder.

9 Gjennom dokumentene vi fikk fra Emiratene fikk vi bekreftet at det var samme selskap.

10 Tilgang krever bruker og passord, men man må ikke være medlem av OCCRP for å få dette.

Et av Stromček's selskaper i Slovakia viste et låneopptak hvor året og summen¹¹ stemte med hva han hadde kjøpt halve Windmill for. Panterrettighetene i lånet var tinglyst gjennom det slovakiske registeret for notariebekreftelser¹². Slik kunne vi se at det her var en ordinær, slovakisk bank som lånte Stromček pengene. Disse pengene hadde altså et lovlig opphav.

På spørsmål om hvordan han hadde tjent sin påståtte formue, sa Stromček blant annet at han hadde solgt seg ut av et selskap som var en øst-europeisk variant av billettleverandøren Ticketmaster. Slovakiske regnskaper ga ikke svar på hva selskapet var solgt for, slik norske regnskaper ville gjort. Men vi gjorde en vurdering ut fra driftsresultat og omsetning på omtrent hva et slikt selskap kunne ha blitt solgt for.

Politikere i Slovakia måtte mellom 2006 og 2019 oppgi eierskap i finansielle investeringer større enn 35 ganger minimumslønnen. Men da vi gikk for å sjekke dette, viste det seg at hva politikerne hadde opplyst, ikke lenger var offentlig. Men journalistene ved ICJK hadde tatt vare på kopier og delte dette med oss. Her gjorde vi et funn: Stromček hadde ikke oppgitt kjøpsoppsjonen, som skulle stamme fra 2013, selv om lovverket tilsa at han skulle gjort det.

Et problem vi støtte på i dette arbeidet var at mange av selskapene vi mente Stromček sto bak¹³, nylig hadde fått nye eiere. Vi begynte med telefonsalgfirmaet og kunne følge eierskapet derfra til et eierselskap i Slovakia. Da vi hentet ut¹⁴ eiere på dette selskapet, så vi at det nå var eid fra et selskap som holdt til på flyplassen i Geneve. Dette selskapet var igjen eid av to advokater fra et kontor med sete i Monaco som spesialiserte seg i trusters¹⁵. Eierskapet lå nå altså formelt i en trust. Plutselig var det et spørsmål om vi egentlig kunne knytte eierskapet i telefonsalgfirmaet til Stromček.

Flere land er i ferd med å få registre over reelle rettighetshavere, som krever at den endelige eieren skal identifiseres. Dette er i ferd med å bli et effektivt verktøy for å nøste opp lange strukturer av skallselskaper og finne ut hvem som skjuler seg bak trusters. Vi kunne ikke lete i Norge¹⁶, men vi gikk lenger ned i kjeden av selskaper, til Frankrike¹⁷. Der kunne man manuelt be om innsyn i oversikten over reelle rettighetshavere. Dokumentet viste at Stromček sto bak trusten på toppen av eierskapskjeden.

Summen av alt var at vi ikke klarte å finne noen inntektskilder som skulle tilsi at Stromček var en styrtrik forretningsmann.

Men kjøpsoppsjonen gjorde oss klar over et problem: Et slikt finansielt instrument kan brukes til å gjøre eierskap usynlig. Hvis du har rett til å løse inn opsjonen når du vil, til en avtalt lav pris, kan du i realiteten ha kontroll over et selskap uten at eierskapet ditt blir synlig. Stromček forklaring var at han hadde flere slike avtaler, men han ville ikke oppgi detaljer. Dette var en forklaring som var umulig for oss å ettergå. Det ble vanskelig å trekke noen bastante konklusjoner fra kartleggingen alene.

3.2 Papirsporet

Finansavtalen som skulle forklare mye av opphavet til Stromček's penger, involverte fem selskaper i fire land: Emiratene, Slovakia, Singapore og Storbritannia. Spesielt selskapene i de to siste landene var

11 1,4 millioner euro

12 www.notar.sk

13 Blant annet identifisert på bakgrunn av regnskapsnoter og advokater som gikk igjen i roller i hans selskaper.

14 Via www.finstat.sk

15 Trust finnes ikke i norsk rett, men handler om at eieren av verdiene formelt sett er trusten, mens noen oppnevnes til å forvalte trusten (gjørne en advokat) og at noen skal tilgodeses gjennom trustens formål (for eksempel noen som vil skjermes sin kobling til verdiene).

16 Norges register over rettighetshavere er i ferd med å komme på beina akkurat i disse dager. Men var ikke tilgjengelige da vi gjorde undersøkelsene.

17 I dag mer automatisert: api.gouv.fr/les-api/api-rbe

sentrale i avtalen. Vi gikk til landenes selskapsregister¹⁸ og hentet ut alt som var tilgjengelig. Hverken Storbritannia eller Singapore gir like detaljert regnskapsinformasjon som Norge, men vi fikk ting som eierskap, adresser, samt navn og nasjonaliteter på viktige personer i selskapene. Begge landene har i nyere tid fått krav til at man blant annet oppgir hvem som reelt kontrollerer selskapene. Vi kunne derfor fastslå at det var tsjekkeren Erik Holubec som kontrollerte selskapsstrukturen i dag. I papirene fra Storbritannia fungerte en rekke skallselskaper og ukjente mellommenn som «partnere»¹⁹ i selskapet. Dette arbeidet satt oss på sporet av hvilken verden Erik Holubec jobbet i, der en hel industri jobber med å flytte og kamuflere andres penger gjennom enorme labyrinter av skallselskaper og frontmenn. De videre undersøkelsene her kommer vi tilbake til i kapittel 5.1 og 5.3.

3.3 Gjennombrudd: En feil i historien

Selskapsdokumentene brukte vi til å skape en tidslinje hvor vi kunne følge selskapenes utvikling gjennom de ulike hendelsene finansavtalen refererte til. Avtalen nevnte blant annet at:

- En database skulle ha blitt solgt til Stromček i juni 2012.
- Kjøpsopsjonen på selskapet i Singapore skulle opprinnelig ha blitt utstedt i juli 2013.
- Kjøpsopsjonen ble overført fra Stromček til Stromčeks selskap i Dubai en gang i 2018.
- Kjøpsopsjonen skulle så ha blitt solgt til Erik Holubec i september 2018.

Da vi gikk helt tilbake i papirene til selskapet i Singapore, så vi noe:

- Selskapet var opprettet i april 2013, så det passet godt med tidslinjen at opsjonen ble utstedt to måneder senere.
- Men Erik Holubec var ikke eier den gangen. Det var en ukjent, tysk kvinne.

Vi fant en nedlagt nettside²⁰, som fortalte oss at kvinnen hadde vært livsstilscoach i Singapore med en filosofi som handlet om å spre glede, med budskap som «glade ansatte = glade kunder = glade eiere». Selskapet i Singapore, hvor opsjonen var utstedt, hadde et navn som også var avledet fra det latinske ordet for å glede. Vi fant ingen kontaktinformasjon, men kvinnens LinkedIn-profil, som viste at hun nå jobbet i et offentlig foretak som ivaretar britisk historie. Etter fem dager med ringing dit, fikk vi tak i kvinnen.

Hun fortalte følgende: Hun hadde startet selskapet i Singapore som et enkeltpersonforetak for å ha noe å gjøre da mannen hennes fikk jobb i landet. Siden var hun blitt skilt og flyttet til Storbritannia. Hun hadde overført sin ene aksje tilbake til en nederlandsk regnskapsfører som hjalp henne med å sette opp selskapet. Der «lå det på regnskapsførerens hylle» frem til Erik Holubec – først flere år senere – tok over selskapet. Den tyske kvinnen hadde aldri utstedt noen kjøpsopsjon til noen slovakisk forretningsmann. Og hvorfor skulle han være interessert i en opsjon på enkeltpersonforetaket til en livsstilscoach?

18 www.gov.uk/government/organisations/companies-house og www.bizfile.gov.sg

19 I den britiske selskapsformen LLP, styres et selskap av partnere, som har svært lite personlig ansvar for hva selskapet foretar seg.

20 web.archive.org

4. Tredje del: En ny historie om pengene

Ved inngangen til sommeren 2023 presenterte vi våre funn for Stromček. Vi fikk en ny forklaring: Informasjonen vår var ufullstendig. Kjøpsopsjonen hadde ikke opprinnelig blitt utstedt i selskapet i Singapore. Den var først blitt utstedt i et selskap i Hong Kong. Deretter var den, flere år senere, flyttet over fra selskapet i Hong Kong til selskapet i Singapore.

Kontrakten vi satt på, nevnte ikke noe om dette. Den sa derimot at opsjonen var utstedt i selskapet i Singapore i 2013. Dette berodde på en skrivefeil, fikk vi forklart. Vi ble fortalt at det fantes dokumenter som bekreftet alt dette. Men de fikk vi ikke se.

Stromček understreket gang på gang at alle hans forretninger var lovlige og presset oss på hvilket grunnlag vi hadde for å reise tvil om dette, når advokater, banker og myndigheter i flere land ikke hadde påpekt noe galt eller mistenkelig.

Vi hentet ut alle tilgjengelige papirer fra selskapsregisteret i Hong Kong²¹. Der var Holubec eier i 2013. At opsjonen opprinnelig skulle være utstedt her, løste problemet i tidslinjen med den tyske livsstils-coachen.

4.1 Etikk: Vi tviler på forklaringen, men også på oss selv

Detaljen om den påståtte skrivefeilen i avtalen var påfallende. Men vi hadde allerede oppdaget noen andre små skrive- og faktafeil i avtalen. Selv om Stromček ikke ville vise oss dokumentasjonen, og svarte unnnvikende eller avvisende på noen spørsmål, var han ellers bemerkelsesverdig åpen og ordrik. Utypisk for noen som har noe å skjule.

Summen var at vi havnet i en situasjon hvor vi tvilte på den nye forklaringen, men også tvilte på oss selv.

En ting som spilte inn her var fraværet av en annen stemme som forteller deg hva som skal være galt. I mange sammenlignbare saker undersøker du teorier andre setter frem – og finner enten at det er hold i dem eller ikke. Her hvilte arbeidet i større grad på våre egne hypoteser og resonnementer. Det økte faren for den vanligste feilen i menneskelig tenkning: at vi låste oss til egne oppfatninger eller ønsker om hvordan ting skulle være.

Noen spørsmål som ble tatt opp i interne møter var: Hva hvis absolutt alt det Stromček sier er sant og alt er i orden? Hva hvis vi så skriver en sak som legger frem kildene som peker mot noe annet og Stromčeks svar til dem? Selv om saken vi skriver ikke bryter noen presseetiske regler, vil en slik publisering likevel være etisk forsvarlig?

Denne tvilen ble begynnelsen på en omfattende revurdering av vårt eget arbeid, samt en månedslang dragkamp med Stromček på e-post.

4.2 Internrevisjon

Daværende E24-journalist Kyrre Kjellebold, som har en doktorgrad i regnskap og revisjon, hadde vært inne i løpet av våren for å gjøre en første kontroll av regnskapsanalysen vår. Nå fikk VG-journalist Louise Eberhard-Gran i oppgave å gjøre en mer fullstendig revisjon av vårt arbeid. Eberhard-Gran har bakgrunn som revisor og gransker i PWC. Hun jobber på samme avdeling som oss, men hadde ikke vært en del av arbeidet til nå. Hun leste all dokumentasjon og et manusutkast, før hun laget et lengre notat der hun gikk gjennom dokumentasjonen punkt for punkt og stilte spørsmål hun ikke opplevde at vi hadde besvart godt

---

21 www.e-services.cr.gov.hk/ICRIS3EP/system/home.do

nok. Dette ble gjennomgått i et møte med reportasjeledelsen, for å forsikre oss om at vi forsto og tolket dokumentasjonen riktig. Å få noen til å lete etter svakheter eller feil uten å finne det, fjernet noe av tvilen vår.

4.3 Ekstern vurdering

Vi tok en anonymisert versjon av dokumentasjonen til tre internasjonale eksperter på anti-hvitvaskingsarbeid, samt et titall kilder i norsk bank-, advokat- og myndighetssektor. Tilbakemeldingene var unisone på at dette var underlig eller mistenkelig, men flere utfordret oss på hvorvidt dette var nok til å sette to streker under noe svar. Og hvilken mistanke ville omtale innebære, uansett hvilke forbehold som ble tatt?

Advokatfirmaet Schjødt ble også hentet inn for å gi en vurdering av hva vi kunne skrive med den dokumentasjonen vi hadde.

4.4 Bombardert med ord

Stromček ville ikke dele dokumentasjon for den nye historien om pengenes opphav, men svarte samtidig på alle våre henvendelser i form av lange e-poster hvor han stort sett avviste å svare på våre spørsmål, og selv stilte en rekke spørsmål tilbake. Etter hvert telte dialogen et hundretall eposter. Vi anstrengte oss for å holde dialogen gående og fortsatte å be om dokumentasjon selv om den i første, andre og tolvte omgang ikke kom. Nå og da kom det nye små biter med nyttig informasjon i de lange avvisningene.

5. Fjerde del: Er den nye historien sann?

Arbeidet beskrevet i kapittel fire pågikk gjennom store deler av høsten 2023 og inn i 2024. Parallelt med dette gjorde vi flere andre undersøkelser.

5.1 Hvem er tsjekkeren Erik Holubec?

Siden Erik Holubec ikke svarte oss, var vi i stor grad avhengig av åpne skriftlige kilder og muntlige annenhåndskilder i arbeidet med å forstå hvem han var.

I denne kartleggingen hadde vi stor nytte av tjenesten Elephantastic, som sammenstiller en rekke databaser og lekkasjer. Gjennom trådsøk på for eksempel et telefonnummer eller e-postadresse kan du nøste deg videre til alle adresser, tjenester, andre telefonnumre og e-poster som kan knyttes til dette nummeret.

I registre i USA fant vi selskapspapirer²² og rettstvister²³ som viste at han hadde jobbet som eiendomsmegler i luksusmarkedet i Florida på begynnelsen av 2000-tallet, sammen med flere andre slovakere som dukket opp andre steder i researchen vår²⁴.

Fra LinkedIn-profilen hans fant vi universitet han hadde studert ved i USA. De hadde publisert en oversikt over tennisresultater, hvor Holubec var nevnt. Holubec var også oppført som kontaktperson for et fotballag for barn i Singapore.

Vi forsøkte å kontakte omtrent alle navn på voksne vi fant knyttet til både fotballen, tennisen og eiendomsmeglingen – vi hadde et håp om at noen av dem kunne fortelle oss mer om hvem Holubec var, men fikk få svar.

22 Vi brukte www.opencorporates.com og search.sunbiz.org for Florida spesifikt

23 www.judyrecords.com

24 Blant annet som kreditor i opsjonsavtalen og som eier i et firma som var långiver til telefonsalgfirmaet.

På Holubecs twitter-profil fant vi to bilder av ham, men søk i AI-tjenester²⁵ basert på ansiktet ga ingen nye resultater.

To av Holubecs selskaper, i Singapore og Hong Kong, hadde nettsider. Nøyaktig hva selskapene tilbød, var det vanskelig å forstå. Nettsidene beskrev en form for finansrådgivning med «maksimal konfidensialitet», «søfistikerte transaksjoner» og en «unik synergi av strukturert handel og handelsløsninger». Vi brukte ChatGPT til å skrive kundefølgende gjennom kontaktskjemaene til nettsidene. Ingen av dem ble besvart. Og vi klarte aldri å finne spor av noen andre ansatte enn Holubec.

Etter kartleggingen var Holubec i stor grad fortsatt et mysterium for oss. Men vi forsto at selskapene i Singapore og Hong Kong som ble knyttet til kjøpsopsjonen og pengenes opprinnelse, var små armer knyttet til et enormt, uoversiktlig nettverk av skallselskaper. At vi siden starten hadde tegnet ut strukturene gjennom Draw.io var avgjørende for at vi nå skulle kunne holde oversikt (Figur 3, vedlegg 2).

5.2 Et palass på Bahamas

Et av de første lånene til telefonsalgfirmaet var på i underkant av 20 millioner. Først ble vi fortalt av telefonsalgfirmaets ledelse at det kom fra en Stanislav Drgon, som drev et selskap som het Autoservice i Slovakia. Fra en nettside for tjenestetilbydere²⁶ i Slovakia fant vi ut at dette selskapet drev med bilreparasjon.

Men vi fant også en Stanislav Drgon-profil på LinkedIn med kun én oppføring, et finans- og investeringsfirma vi så var registrert på Bahamas²⁷. Bahamas er et land hvor rike mennesker kan kjøpe seg statsborgerskap, såkalte gyldne pass. Dette må tinglyses i en avis. I en pdf-utgave av avisen, fant vi Stanislav Drgon og et bilde. Han var blitt statsborger i øystaten i 2021. Drgon hadde også en profil på Marinetraffic, hvor han hadde tatt flere bilder av en og samme båt, en stor cabincruiser. To av bildene var tatt foran en villa i vannkanten, som gjorde at vi kunne finne adressen gjennom kartsøk²⁸. Dermed fant vi huset hans, som vi gjennom en eiendomsmeidlerannonse fant hadde utsalgspris på 90 millioner kroner.

Børsmeldinger fra Canada fortalte oss også at Drgon var storaksjonær i et selskap som jobbet med å utvikle lovlig eksport av cannabis fra Colombia.

En nettside²⁹ for frakt fortalte oss også om hvor han trolig hadde vært før: Han hadde nemlig sendt en stor forsendelse møbler fra USA til Bahamas. Da vi begynte å lete etter spor etter ham i USA, fant vi noe annet: Her hadde han vært involvert i driften av en spesiell økonomisk nettavis, som ikke lot til å ha hatt særlig med lesere. Men den hadde gitt de ansatte tilgang på markedssensitiv info under sperrefrist. Vi kom i kontakt med en canadisk privatdetektiv som hadde undersøkt problematikken med aktører som skaffet seg insideinformasjon gjennom dekke av å opptre som presse. Hun hadde blant annet undersøkt nettavisen Drgon hadde vært involvert i, men uten å kunne slå fast hvorvidt det hadde dannet grunnlag for innsidehandel eller ikke.

Telefonsalgfirmaet Windmill hadde altså en noe annen utlåner enn bilreparatøren i Bratislava som vi først ble forespeilet. Vi forsøkte å kontakte Drgon direkte, via Stromček og gjennom andre bekjente vi klarte å spore opp, men fikk aldri noe svar fra ham.

25 Pimeyes, Google Lens og Google reverse image search

26 www.servisujeme.sk

27 Her brukte vi opencorporates.com og databasen Orbis.

28 Adressen fikk vi senere også bekreftet gjennom selskapspapirer.

29 fr.importgenius.com

5.3 En titt inn i Pengeland

Erik Holubec var sjelden synlig i sin egen selskapsstruktur annet enn i land som hadde innført krav om å opplyse om hvem som hadde den endelige kontrollen over selskaper. Stort sett var det en gruppe frontmenn som signerte papirene og hadde lederrollene i firmaene.

Adresser, cv-er og andre selskaperroller pekte alle mot at disse personene jobbet for et firma som het Bulldog Global Financial Services, med tilhold i Londons pyramideskyskraper, The Shard. Ved å se på tidligere adressehistorikk, forsto vi at Erik Holubec på begynnelsen av 2010-tallet hadde drevet forretninger fra samme kontor som dem. Bulldog beskrev seg som en «tjenestetilbyder» med «hovedkvarter i skyggen av Bank of England» som rettet seg mot «high net worth individuals».

Det vi sto overfor var et selskap som tilbød seg å fungere som frontmenn, opprette selskaper og signere papirer, på tvers av skatteparadiser og utgjennomtremmelige jurisdiksjoner over hele verden. Den britiske forfatteren Oliver Bullough har døpt denne skyggeverdenen for «Pengeland», et sted hvor du kan shoppe de lovene, statsborgerskapene og reguleringene som passer deg. Både Holubec og Bulldog lot til å operere som tilretteleggere i denne verdenen.

Ved å gå gjennom CV-ene til så mange ansatte i Bulldog som vi kunne finne, så vi at mange av dem kom fra et selskap som heter Amicorp. Gjennom samtaler med folk som både hadde brukt denne type tjenester og kjempet mot folk som brukte dem, fikk vi vite at Amicorp var en av de største aktørene i sektoren. Selskapet har blant annet hatt rollen som tilrettelegger for selskaper involvert i 1MDB-svindelen³⁰ og anklagene om markedsmanipulasjon som er rettet mot Indias rikeste familie.

Vi lyktes aldri å få noen fullstendig oversikt over sammenhengene mellom Bulldog og virksomheten til Erik Holubec. Det vi kunne se, blant annet gjennom Panama-lekkasjen og nyere selskapspapirer, var at skallselskaper ble gjenbrukt og flyttet rundt på i en karussell som ofte gjorde strukturene ugjennomtremmelige for oss.

Men vi fant én viktig forbindelse:

Telefonsalgfirmaet på Jessheim hadde mottatt et lån fra et skallselskap på Seychellene, som igjen var eid av et nytt skallselskap på De britiske jomfruøyer. Selskapet på Seychellene het Fernmount og hadde en nettside som ga inntrykk av at det var et investeringskonglomerat med investeringer i over ti land: alt fra motorsykelutleie, landbrukskjemikalier, gjødsel og legemiddelindustrien. Men det var umulig for oss å få kontakt med selskapet, eller finne spor av noen reell aktivitet.

Men et lite firma i England som lagde profileringsartikler, hadde lagt ut et bilde på X av noen paraplyer med logo de hadde laget for selskapet på Seychellene. Da vi scrollet videre i feeden deres, fant vi et bilde av noen ryggsekker de hadde laget med logoen til Fernmount. Begge selskapene handlet altså reklamemateriale i samme lille butikk. Det gjorde at vi mistenkte at lånet ikke kom fra noe forretningskonglomerat, som vi ble fortalt.

I konkursbehandlingen av Windmill, kom det også frem papirer som viste at selskapet på Seychellene kun hadde vært en front – og at det nok en gang var samme person som skjulte seg bak skallselskapene: Erik Holubec.

5.4 Korrupsjonssaker i Slovakia

Stromček hadde vært involvert i flere kontroversielle milliardprosjekter i Slovakia. På sin LinkedIn-profil oppga han å ha vært hovedforhandler med Jaguar Land Rover om byggingen av en bilfabrikk til 1,4 milliarder euro. Uavhengige overvåkere hadde slått alarm om mulig korrupsjon i forbindelse med offentlige kontrakter som hadde blitt gitt uten ordentlige anbudsrunder. Rehabiliteringen av slottet i hovedstaden,

30 En av verdens største finansskandaler, hvor Malaysias pengesfond fra 2009 systematisk tappet for penger.

Bratislava, var en annen kontroversiell sak Stromček hadde stått i. Disse kartla vi i hovedsak gjennom nyhetsartikler i Slovakia og rapporter fra ideelle organisasjoner som jobbet for å bekjempe korrupsjon. I etterforskningen av drapet på Ján Kuciak, hadde politiet klart å snu en mann som var involvert i å bestille drapet. Mannen rettet korrupsjonsbeskyldninger mot flere profilerte slovakere, deriblant Stromček. Her hadde vi mer direkte tilgang på informasjon, gjennom ICJK som satt på etterforskningsmaterialet. Vi gjennomgikk også rapporter fra ulike EU-organer og uavhengige organisasjoner som tok for seg korrupsjon på et mer overordnet nivå i Slovakia. Arbeiderpartiet i Slovakia hadde dominert politikken siden Sovjetunionen gikk i oppløsning, og hadde med årene blitt knyttet til mer enn 20 store saker med anklager om korrupsjon.

Et fellestrekk for sakene var at de enten ikke var etterforsket i det hele tatt, eller ikke tilstrekkelig etterforsket til at man hadde kommet til bunns i hva som hadde skjedd. Politiet hadde ved ett tilfelle varslet at de skulle undersøke Stromčeks verdier, men gjennom kildenettverket til slovakiske journalister, fikk vi klarhet i at dette aldri hadde skjedd.

Vi gjenga svært lite av dette på trykk i den første publiseringen, foruten det som hadde fremkommet gjennom drapsetterforskningen og politiets beskjed om at de skulle undersøke verdiene til Stromček, uten at dette hadde skjedd. Spesielt saken knyttet til bilfabrikken brukte vi mye tid på å undersøke, men vi kom til at vi ikke kunne dokumentere noen klar sammenheng mellom disse anklagene og overføringerne vi så på. I en nyhetssak om den korrupsjonstiltalte oligarken Norbert Bödör nevnte vi noen av forholdene knyttet til bilfabrikken, fordi både Stromček og Bödör hadde roller i denne saken.

5.5 Et siste forsøk på å stoppe publisering

Arbeidet med å undersøke korrupsjonsanklagene, Drgon, Holubec, og verdenen Holubec opererte i, ga oss ikke avgjørende bevis på om det vi sto overfor var hvitvasking. Men det ga oss et bedre vurderingsgrunnlag for om vi hadde en sak eller ikke. Det var etter hvert mange røde flagg her, og Stromček nektet fortsatt å vise oss dokumentene som skulle eliminere problemet med tidslinjen rundt eierskapet til den tyske livsstilscoachen.

I februar 2024 besluttet vi oss for at vi skulle publisere en sak hvor vi ikke slo fast at dette var hvitvasking, men hvor vi mente det var så mange mistenkelige forhold her at de forsvarte omtale.

Kort tid etter at vi hadde informert telefonsalgfirmaets ledelse om dette, kom det en ny e-post fra Stromček. Vedlagt lå en avtale fra 2013 som dokumentasjon på hans forklaring om at kjøpsopsjonen først var utstedt til et selskap i Hong Kong, ikke selskapet i Singapore. I tillegg sendte han over to omfattende finansavtaler som dokumentasjon på hvordan opsjonen deretter hadde blitt flyttet i flere omganger. Dokumentene kom sammen med beskjed til vår redaktør: «Jeg regner med at dette resulterer i at du stopper publiseringen av noen sak om dette [...]»

5.6 Publiseringen blir stoppet

Igjen befant vi oss i en posisjon hvor vi tvilte på vårt eget arbeid. Avtalene Stromček hadde sendt over var like omfattende og omstendelige som den første vi hadde fått tak i. Noen av dem var stempelt av advokater og det virket på et vis for utrolig at alle disse årene med avtaler bare skulle være et dekke for en transaksjon gjennom Norge fem-seks år senere.

Vi sto fast igjen, og publiseringen ble stoppet.

Samtidig hadde vi fått noen siste puslespillbiter som lot oss forstå hvor i bildet databasen som var omtalt i den første avtalen, passet inn. Stromček skulle ha kjøpt denne databasen i 2012. Den skulle inneholde masse verdifull finansinformasjon. Han skulle så ha brukt databasen som et tinginnskudd³¹ for å få kjøpsopsjonen i 2013 (Figur 4, vedlegg 2).

31 Tinginnskudd vil si at du bidrar til aksjekapitalen i et selskap med noe annet enn penger.

5.7 Vi snur bunken

Drøyt ett år etter starten av prosjektet hadde vi ennå ikke publisert en sak – og vi var usikre på om vi noen gang ville komme dit. Men vi ville gi det ett siste forsøk og begynte å se på de aller første notatene vi hadde skrevet, samt dialogen med Viktor Stromčėk, som nå hadde sendt oss e-poster som tilsammen talte omkring 40.000 ord, tilsvarende en liten bok. Et av de tidlige notatene, fra mars 2023, hadde tittelen «Viktor Stromčėks forklaring på hvor han har pengene fra». Der hadde vi notert:

«Det fremstår helt uforståelig hva slags database det er snakk om fra avtalen. Holubec er fra hva vi vet så langt en tsjekker som i noen år har vært eiendomsmegler i Miami, før han begynte å jobbe i banksektoren og finansrådgivning.»

To dager senere var det lagt inn en kommentar:

«Selger er [navn], som vi ikke har klart å finne».

Gjennom AI-søketjenesten Perplexity gjorde vi den samme øvelsen vi hadde gjort et år tidligere. Vi fant den samme teppebutikken i Singapore. Men denne gangen var det noen som svarte da vi ringte: teppeselgerens bror. En hyggelig samtale endte med at han ga oss mobilnummeret til sin bror. Vi visste ikke om det var riktig person. Vi ringte nummeret og forklarte hvorfor vi kontaktet ham.

- Jeg har aldri solgt en database, sa teppeselgeren.
- Etter noen minutter spurte mannen hva saken vi jobbet med handlet om.
- *Hvitvasking.*
- Perfekt. Vel, da kan jeg gi deg navnet på hodet til slangen. Det er Erik Holubec.

5.8 Kildekritikk: Få anklagene ut i det åpne

Teppeselgeren ville først ikke bli intervjuet. De neste fem ukene gjennomførte vi 14. samtaler med teppeselgeren. Vi bygde fortrolighet. Alle samtaler ble tatt opp for å sikre notoritet. Vi ville også sikre oss hvis vedkommende senere skulle bli utsatt for et press og trekke sin forklaring. Gjennom samtaler fikk vi stadig flere detaljer om Erik Holubec og teppeselgerens kjennskap til ham.

Han delte også dokumentasjonen han hadde. Han hadde tatt vare på meldinger hvor han var blitt instruert av Erik Holubec til å signere den fiktive kontrakten, samt skape en falsk CV som skulle få det til å se ut som han hadde erfaring fra databransjen. Disse meldingene lå på en eldre telefon han hadde tatt vare på. Alt hadde skjedd flere år etter datoene på de første kontraktene, nært tidspunktet hvor pengene ble ført gjennom Norge. For å øke dokumentasjonsverdien, ba vi også teppeselgeren om å filme telefonen slik at vi kunne se hele tråden med meldingene på Whatsapp. På den måten kunne vi sikre oss mot at vi fikk oversendt skjermdumper som var manipulert eller at det skulle komme påstander om at de var det.

Gjennom samtalen jobbet vi med å få teppeselgeren til å la seg intervjuet åpent. Det var nødvendig for å gi Holubec og Stromčėk mulighet til å imøtegå det teppeselgeren fortalte. Og vi mente at åpenhet også ville gi teppeselgeren en bedre beskyttelse mot press og gjengjeldelse. Avtalen med teppeselgeren ble til slutt at vi var åpne med Stromčėk og Holubec om hans identitet, mens han på trykk ble sitert som en teppeselger i Singapore.

Med bevisene fra teppeselgeren forsvant tvilen rundt den tyske livsstilscoachen og hvorvidt hennes eierskap i Singapore, punkterte historien om pengenes lovlige opphav.

Dokumentene Stromčėk ga oss da han skulle komme seg rundt problemet *hun* utgjorde, lente seg på – og refererte til – dokumenter som vi nå visste at var skapt flere år *etter* at forholdene skulle ha funnet sted. Disse papirene måtte altså også være fiktive.

I mai 2024 publiserte vi den første artikkelen i sakskomplekset, som beskrev pengeoverføringene gjennom telefonsalgsselskapet og de oppdiktete papirene. Selv om vi hadde dokumentasjon på at

forklaringen på store deler av pengenes lovlige opphav var fabrikkert, slo vi ikke fast at det det var snakk om hvitvasking. Vi la oss i stedet på en linje hvor vi pekte på at disse forholdene reiste spørsmålet om det hadde foregått hvitvasking og lot flere eksperter på hvitvasking uttale seg og gi sine vurderinger.

6. Femte del: Fungerer systemet mot hvitvask?

6.1 Advokatrapportene

Windmills ledelse informerte oss i første møte om hvordan to advokatfirmaer hadde gransket alt før oss og ikke funnet noe galt: Advokatfirmaene var Selmer, som har vært ledende i å bygge opp interngranskning som et forretningsområde i Norge; og White & Case, som er et av verdens største advokatkontorer, med hovedsete i New York.

Rapportene var på henholdsvis 79 og 100 sider. De var skrevet på et karakteristisk advokatspråk og med tung bruk av fagtermer innen anti-hvitvasking. Rapportene beskrev arbeidet de hadde gjort som «High-level initial integrity due diligence» En av dem beskrev hvordan det var brukt «compliance database searches» og «open information searches»

Førsteintrykket var at dette var omfattende og imponerende arbeid. Nøkkelen ble å lese alt nøye – også det med liten skrift. Hva var «open information searches»? Det sto kun ett sted – i vedleggene: Det var googling. Og compliance database searches var søk i én base, Orbis, som også mange journalister bruker. Ingen av rapportene hadde egentlig gjort noen undersøkelser av det som på fagspråket i anti-hvitvaskingsarbeid kalles origin of funds – pengenes opphav.

Da vi fikk et gjennombrudd på Bahamas, som beskrevet i kapittel 5.2, skjønte vi også noe annet: Selmer hadde ved ett tilfelle gransket feil mann. Heller enn å undersøke penger som kom fra en søkkrig mann på Bahamas, hadde advokatfirmaet undersøkt en bilreparatør med samme navn i Bratislava, hovedstaden i Slovakia.

Underveis i arbeidet beskrevet i kapittel 4.3, snakket vi med flere banksjefer som jobbet med anti-hvitvasking. Noen av dem fortalte om hvordan de kunne sette foten ned for åpenbart mistenkelige kunder, for så å bli bombardert av advokater neste dag. «De drukner deg i bevis som er irelevante», sa en av banksjefene. Han mente noen advokatfirmaer selger kriminelle alibi i form av rapporter som slår fast at alt er i orden, mens et advokatfirma som ikke vil gå god for kunden, enkelt kan byttes ut med et annet.

Etter at telefonsalgfirmaet gikk konkurs høsten 2024, kom det også ny informasjon frem gjennom rapportene til domstolen³²: Selmer hadde skrevet enda en rapport i 2021, men denne gangen hadde de funnet en rekke røde flagg og frarådet telefonsalgfirmaet å ha noe med Stromček å gjøre, på grunn av faren for hvitvasking. Ledelsen i telefonsalgfirmaet forklarte at denne rapporten var en uferdig kladd. Oppdraget var blitt avsluttet før rapporten var ferdig og White & Case var blitt hentet inn. Derfor hadde vi aldri fått høre om den tredje rapporten.

6.2 Røde flagg gjennom årene

En av de tingene som gjorde at vi helt innledningsvis valgte å se nærmere på saken, var at vi kunne se at en revisor hadde fratrudd. Mens vi jobbet med saken, trakk enda en seg. Innenfor økonomijournalistikk er dette ofte et signal om at det kan være noe å se nærmere på i et selskap. Men revisorer har en svært

32 Midlertidige innberetninger og sluttinnberetninger er offentlige.

omfattende taushetsplikt. Da vi ringte en av dem, ville hun ikke engang bekrefte den offentlige kunn-
gjøringen om at hun hadde trukket seg, men ropte gjentatte ganger, og stadig høyere: «Jeg har taushets-
plikt!».

Gjennom revisjonsberetninger og regnskapsnoter kunne vi forstå noen av tingene revisorene hadde
stusset ved gjennom årene. Blant annet at flere av lånene ikke ble håndtert i henhold til lånevilkårene.
Det reiste spørsmålet om det i realiteten var lån i det hele tatt, eller bare pengeoverføringer forkledd som
lån? En revisor har også ett våpen til: nummererte brev. Disse er ikke offentlige, men gjennom kilde-
arbeid, samt konkursberetningene som etter hvert kom til domstolene, fikk vi flere puslespillbiter.
Revisor hadde blant annet presset på for å få vite hvem som sto bak pengeoverføringene fra Seychellene
og De britiske jomfruøyene. Og hun hadde fått svar: Erik Holubec.

Meldinger om mistenkelige transaksjoner til Økokrim er også hemmelige. Her måtte vi derfor også
basere oss på kildearbeid og anonyme kilder for å finne ut av at Økokrim hadde mottatt flere varsler om
transaksjoner inn i telefonsalgfirmaet. Likevel hadde de ikke åpnet etterforskning. For å kvalitetssikre
disse opplysningene sørget vi blant annet for å få nøyaktige datoer og andre detaljer om de aktuelle
transaksjonene, så vi kunne verifisere at det anonyme kilder fortalte oss var riktig.

6.3 Datainnsamling

Hvorfor hadde ikke Økokrim undersøkt saken da de ble varslet? Økokrim viste til taushetsplikten som
omgir meldingene og kunne derfor ikke svare for vurderingene som var gjort.

Statistikk ble det nærmeste vi kom et svar. Økokrim hadde en oversikt over antallet meldinger om
mistenkelige transaksjoner de mottar hvert år. Domstolsadministrasjonen er nyttige for å få samlede tall
fra alle landets domstoler. Vi ba dem om tall på domfellelser på hvitvasking tilbake til 2018. Parallelt gikk
vi til Riksadvokaten, som ikke bare hadde statistikk på antall dommer, men antall domfellelse³³, for å få
et mer nyansert datagrunnlag.

Antallet varsler hadde økt eksplosivt de siste fem årene³⁴, fra 12.000 til 46.000.

Antallet anmeldelser var langt lavere, noen hundre. Også antall anmeldelser økte, men mindre. Antal-
let domfellelser og dommer var enda lavere. Domfellelsene og dommene økte også, men enda mindre.
Dette pekte mot en flaskehals i etterforskningskapasiteten.

Dette satt vi sammen med kildesamtaler med en rekke personer som jobbet med å forhindre hvitvas-
king. Et gjennomgangstema var hvordan det har vokst frem en enorm industri som skal kontrollere for
hvitvasking, i takt med nye direktiver og lover, men hvor det er en enorm ubalanse mellom siden som
skal melde fra (banker, revisorer og andre) og siden som så skal stoppe hvitvaskingen (politiet). DNB for-
talte at de har over 600 ansatte som jobber med å forhindre hvitvasking. Totalt anslås det at flere tusen
mennesker nå jobber med anti-hvitvasking i Norge. Enheten som i år trolig skal analysere over 50.000
varsler i Økokrim, teller fortsatt bare 20 ansatte.

---

33 En sak kan ha flere domfelte, og samme person kan også være dømt for flere forhold i en og samme sak.

34 2019 til 2023

7. Spesielle erfaringer

7.1 Etikk – kildehåndtering av de som får søkelyset på seg

I undersøkende journalistikk skiller man gjerne mellom åpen og lukket fase. Av frykt for kildejakt, sletting av dokumenter, påvirkning av kilder, sabotasje eller høyt konfliktnivå, venter man noen ganger en stund før man kontakter de som undersøkes – eller før man forteller dem alt. I denne saken har avgjørende funn kommet fordi vi valgte å ikke frykte noen av disse farene, men heller prioriterte å gå i dialog etter helt innledende undersøkelser.

Å få forklaringen til Stromček og ledelsen i Windmill var avgjørende for å kunne komme i en posisjon til å ettergå historien om pengenes opphav, selv om de viktigste funnene kom fra andre steder. Det går noen ganger an å bygge tillit også hos de man gransker. Å spille med svært åpne kort tror vi var nøkkelen denne gangen. At dialog tidligere hadde stoppet spørsmål fra banker og lignende kan nok ha vært til vår fordel. Selv om kildehåndteringen har blitt mer krevende ettersom funnene våre ble mer graverende, har vi hele veien klart å opprettholde dialog.

Tilnærmingen har også hatt en nedside. Fra vi først kontaktet Lunde og Stromček gikk det 14 måneder før vi publiserte noen artikkel. Det er uunngåelig ubehagelig å bli utsatt for denne typen journalistikk. Og ventetiden – det å gå og vente på hvorvidt det kommer en sak i avisen, når den eventuelt kommer og hva som kommer – er pekt på som en belastning som kan være verre enn selve publiseringen³⁵. Undersøkende journalistikk som tar tid, er ekstra sårbar for denne problemstillingen. Vi forsøkte å motvirke belastningen ved å gi oppdateringer til de involverte om hvordan vi lå an i arbeidet, når det kom publiseringer og litt om hvordan de ville se ut.

7.2 Sykmelding når det drar seg til

I de siste ukene før publisering, var vi avhengig av å få kontrollert flere faktaopplysninger og å la ledelsen i Windmill imøtegå uttalelser og funn. Vi visste at ledelsen ikke ønsket en publisering. Vi hadde avtalt et møte, som ble avlyst i siste liten. Vi fikk beskjed om at lederen vi skulle møte, var sykmeldt.

Sykmeldinger er et ømtåelig tema som jevnlig dukker opp både i undersøkende og mer løpende journalistikk. Det er en lege som tar avgjørelsen om å sykmelde noen. Utgangspunktet er at vi hverken har kompetanse eller anledning til å trekke en sykmelding i tvil. Den folkelige omtaleformen «å sykmelde seg» og debatter om sykefravær setter samtidig fingeren på at prinsippene og virkeligheten ikke alltid korrelerer 100 prosent. For noen år siden tok en profilert politiker ordet under en mediekonferanse og argumenterte for at sykmeldinger helt åpenbart noen ganger misbrukes av politikere og andre for å skjermes seg mot et kritisk søkelys.

Vi utfordret ikke lederen på hva som var grunnlaget for sykmeldingen. I stedet møtte vi opp på arbeidsplassen. Der så vi ham gjennom en glassvegg – i fullt arbeid. Vi gikk så inn på kontoret og spurte om vi ikke skulle ta møtet nå, noe vi også gjorde.

7.3 Etikk: Privatøkonomiske problemer relevant for saken?

Regnskapene til telefonsalgfirmaet inneholdt en rekke noter som så ut til å være resultatet av en revisor som stilte vanskelige spørsmål. År etter år var det aksjonærlån uten sikring. Telefonsalgfirmaet eide også en bolig uten noe forretningsformål. Dette er ting som indikerte en sammenblanding av firmaet og Lundes økonomi, som i seg selv kan være ulovlig. Gjennomgangen av Lundes verdier og

---

35 Blant annet beskrevet i boken «I medienes søkelys» (Duckert, Karlsen 2017)

konflikter (kapittel 2.1) ga oss informasjon om at han hadde hatt en anstrengt økonomi i tiden før Stromček kom inn i firmaet.

Pantstillelser³⁶ fortalte oss også at selv om de to eierne på papiret kontrollerte 50 prosent hver, hadde Lunde i realiteten pantsatt sine aksjer for å få finansiering fra Stromček, uten noen synlig mulighet for å betale ham tilbake. Maktforholdet var altså annerledes enn hva det kunne se ut som ved første øyekast.

Senere i arbeidet, da mistanken om hvitvasking var klarere, måtte vi spørre oss om den rotete privatøkonomien var relevant for saken. Forholdene kunne gi en forklaring på hvorfor noen eventuelt ville medvirke til hvitvasking, men Lunde selv har hele veien nektet for dette. Vår vurdering var at vi ikke fullt ut kunne godtgjøre noen sammenheng. Forholdene kunne i seg selv være nyhetsverdige. Men det etterlatte inntrykket ville da fort bli at disse tingene hadde en sammenheng, uansett om vi påsto det eller ikke. Dette bidro til at vi valgte å utelate flere av disse forholdene fra publiseringen.

7.4 Indirekte søksmålstrussler

Stromček gjorde flere ganger hentydninger til advokater og søksmål, uten å direkte true oss med søksmål. Derimot avviste han opplysninger vi innhentet fra medier og ideelle organisasjoner i Slovakia ved å si at de var feilaktige og forutintatte og at han var i ferd med å reise søksmål mot flere av dem. Vi fikk også oversendt det som skulle være prosessvarsler. Det vi etter hvert forsto gjennom kontakt med medier i Slovakia var at de opplevde det samme, bare omvendt: De ble frarådet å viderebringe våre saker, fordi Stromček skulle være i ferd med å saksøke oss. Så langt er det ikke blitt anlagt noen søksmål.

7.5 Ett års jakt på samtidig imøtegåelse

Tsjekkeren Erik Holubec gikk fra å være en perifer figur i sakskomplekset til å være en mann som figurerte i bakgrunnen av nesten alle de mistenkelige pengeoverføringene. Å få hans versjon ble viktigere og viktigere. Gjennom arbeidet beskrevet i kapittel 5.1 hadde vi seks e-postadresser og to telefonnumre. Gjennom Whatsapp kunne vi se at han var aktiv på et av telefonnummerene, hvor han også hadde lastet opp profilbildet sitt. I mai 2023 begynte arbeidet med å få kontakt. Etter første oppringning, ble vi blokkert. Det samme skjedde for hvert nye nummer vi ringte fra. Profilbildet ble deretter slettet. Mailer ble ikke besvart, men gjennom et verktøy³⁷ laget for selgere, kunne vi se at e-postene ble åpnet. Stromček nektet å sette oss i kontakt med ham, men la på et tidspunkt frem det han sa var en felles uttalelse fra dem begge. Uttalelsen var ikke signert, og Stromček ville ikke legge frem noen dokumentasjon på at Holubec hadde vært med på å gi uttalelsen.

Dette satte oss i en knipe: Ved ikke å trykke uttalelsen, kunne Holubec hevde at vi ikke tok inn hans svar i saken. Men publiserte vi uttalelsen, fryktet vi også å bli satt i en situasjon hvor Holubec kunne si at dette ikke var hans uttalelse, uten at vi kunne dokumentere det motsatte.³⁸ Vi ville derfor sikre oss direkte kontakt. Vi forsøkte å kontakte Holubecs kone gjennom kontoer i sosiale medier og arbeidsplassen hennes, uten å få svar. Vi kontaktet også andre personer fra kartleggingen av Holubec i et forsøk på å få formidlet en henvendelse, uten hell.

I juni 2023 oppsøkte to slovakiske journalister Holubecs adresse i Tsjekkia med et brev fra oss. Ingen svarte, men i naboeligheten bodde foreldrene, som bekreftet at Holubec hadde tilhold der. De la igjen spørsmålene i postkassen, uten at vi fikk svar.

36 I dette tilfellet synlig gjennom regnskapsnoter. Vi har også brukt løsreregisteret og eiendomsregisteret for å kartlegge pant i arbeidet med denne saken.

37 www.snow.io

38 Løsningen på trykk ble å gjengi uttalelsen, men med forbehold at det var Stromček som sa det var på vegne av dem begge.

Tre dager senere sendte vi rekommandert brev via DHL til samme adresse. Budet ble avvist på døren, men vi kunne ikke dokumentere hvem som hadde avvist det. I oktober 2023 dro slovakiske journalister igjen til adressen. De filmet henvendelsen og fikk beskjed fra en kvinne som ikke identifiserte seg, om at Holubec ikke oppholdt seg her, men i Storbritannia.

I november 2023 gikk vi i gang med å kontakte en rekke selskaper vi kunne knytte Holubec til, igjen uten svar. Vi så også at et revisjons- og regnskapsfirma i Storbritannia gikk igjen i flere av avtale- og selskapspapirene. De sa seg villig til å viderebringe våre spørsmål, igjen uten at vi fikk noe svar. Gjennom vinteren og våren fortsatte henvendelsene via mail og telefon. I april 2024 dro VGs sportsjournalist i England til to adresser vi kunne knytte³⁹ Holubec til i London med brev fra oss, deretter oppsøkte han adressen til flere av Holubecs selskaper i England. Adressen var et selskapshotell, det vil si en adresse som huset postboksene til flere tusen selskaper, men med en resepsjon hvor han fikk levert et brev fra oss. Samme dag dro slovakiske journalister med enda et brev fra oss til Holubecs adresse i Praha. Ingen åpnet, men de så en mannlig figur bak gardinene, som gjorde oss sikrere på at dette var riktig adresse. Til slutt ble løsningen å dra til Praha og sitte utenfor bygården hvor han hadde en av adressene sine, til han kom ut. Vi hadde satt av noen dager, men hadde flaks allerede etter noen timer. Mannen som kom ut, nektet for å være Holubec og ville ikke svare på noen av våre spørsmål, mens vi fulgte ham helt tilbake til Holubecs leilighet, som han så låste seg inn i.

8. Dette er nytt:

VGs artikler har avdekket at:

- Mer enn 100 millioner kroner ble sendt fra Bahamas, Emiratene, Seychellene, Tsjekkia og Slovakia inn i telefonsalgfirmaet Windmill på Jessheim.
- Deler av pengene gikk videre til å kjøpe to luksusvillaer på den franske rivieraen.
- Papirene som skulle forklare store deler av pengenes lovlige opphav, var fiktive og oppdiktete avtaler.
- Finansmannen som skapte de fiktive papirene, sto også bak nesten alle de andre transaksjonene – gjemt bak mellommenn og skallselskaper. Han opererte en form for tjeneste for «sofistikerte transaksjoner» med «maksimal konfidensialitet».
- Telefonsalgfirmaet fikk også et lån på rett under 30 millioner fra en korrupsjonstiltalt, slovakisk oligark som knyttes til noen av de største straffesakene og politiske skandalene i Slovakia.
- Økokrim ble varslet om noen av overføringene da de skjedde, men etterforsket ikke den gang. Varslene landet i bunken med titusener av meldinger Økokrim mottar hvert år.
- To advokatrappporter ble brukt for å overbevise banker og andre om at alt var i orden. En av dem besto i hovedsak kun av enkle google-søk og oppslag i én database. Den gransket også i ett tilfelle feil mann.
- En tredje advokatrappport som slo alarm om faren for hvitvasking, ble lagt i en skuff.

---

39 Identifisert gjennom britiske regnskaper og konas sosiale medier.

9. Konsekvenser

- Samme dag som VG publiserte sin første avsløring, frøs telefonsalgfirmaets største kunde, Rednings-selskapet, all aktivitet gjennom firmaet. Flere kunder trakk seg i ukene som fulgte.
- Innen utgangen av september hadde kundeflukt – på toppen av eksisterende økonomiske problemer og revisorer som trakk seg – gjort at alle telefonsalgets firmaer var konkurs eller tvangsoppløst.
- Bostyrer ila Haakon Lunde og daglig leder i telefonsalgfirmaet konkurskarantene og kom til at det var grunn til å mistenke at det hadde foregått grov hvitvasking, grovt økonomisk utroskap og flere andre lovbrudd.
- I januar 2025 anmeldte bostyrer saken til politiet. En bostyrer for et av datterselskapene leverte også inn politianmeldelse i desember 2024.
- Økokrim har siden desember 2024 sagt at de verken kan bekrefte eller avkrefte om det pågår etterfors-kning. I 2025 er det ventet at det vil komme en avklaring på om Økokrim har åpnet etterforskning eller ikke.

Vedlegg: Publiseringer

Telefonsalgfirmaets hemmelighet

1. mai

[Les saken](#)

Økokrim taus om avsløring

1. mai

[Les saken](#)

Redningsselskapet fryser all aktivitet hos telefonsalgfirma etter VG-avsløring

1. mai

[Les saken](#)

Kommentar: Hvorfor ble ikke pengestrømmen stanset

1. mai

[Les saken](#)

Bekymret Økokrim-sjef advarer: – En perfekt storm

3. mai

[Les saken](#)

Her tilbys teppeselger 5000 dollar for å signere fiktiv avtale

4. mai

[Les saken](#)

Advokatfirma Gransket feil mann

11. mai

[Les saken](#)

Truet med konkurs: Sier han har skaffet 1,4 millioner

14. mai

[Les saken](#)

Norsk telefonsalgfirma fikk lån av korrupsjonstiltalt oligark

2. juni

[Les saken](#)

Slutt for telefonsalgfirma – skylder på VG-artikkel

9. sep

[Les saken](#)

Tsjekker har ført 100 millioner gjennom et norsk telefonsalgfirma

20. okt

[Les saken](#)

Nordea sa ja til millionoverføring fra skatteparadis til telefonsalgfirma

29. okt

[Les saken](#)**Kommentar: Svarte penger slipper unna**

29. okt

[Les saken](#)**Bostyrer: Mistenker grov hvitvasking på Jessheim**

18. des

[Les saken](#)**Advokat slo hvitvaskings-alarm**

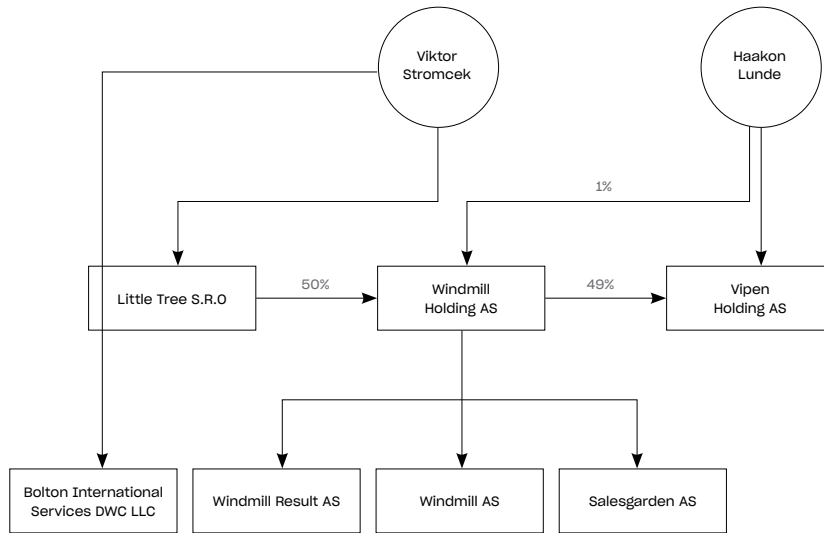
19. des

[Les saken](#)**Økokrim ble varslet – etterforsket ikke**

27. des

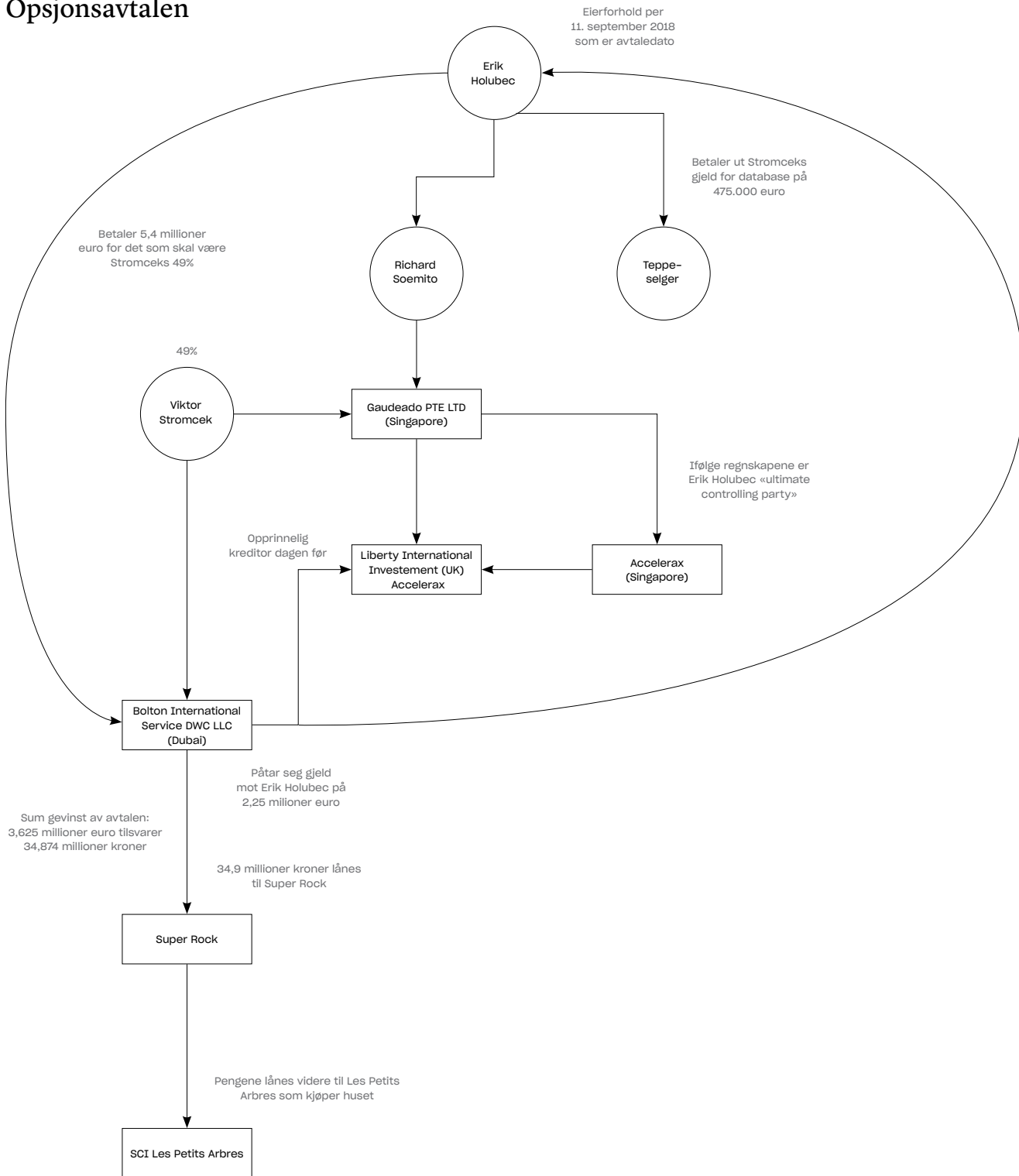
[Les saken](#)

Vedlegg: Figur 1

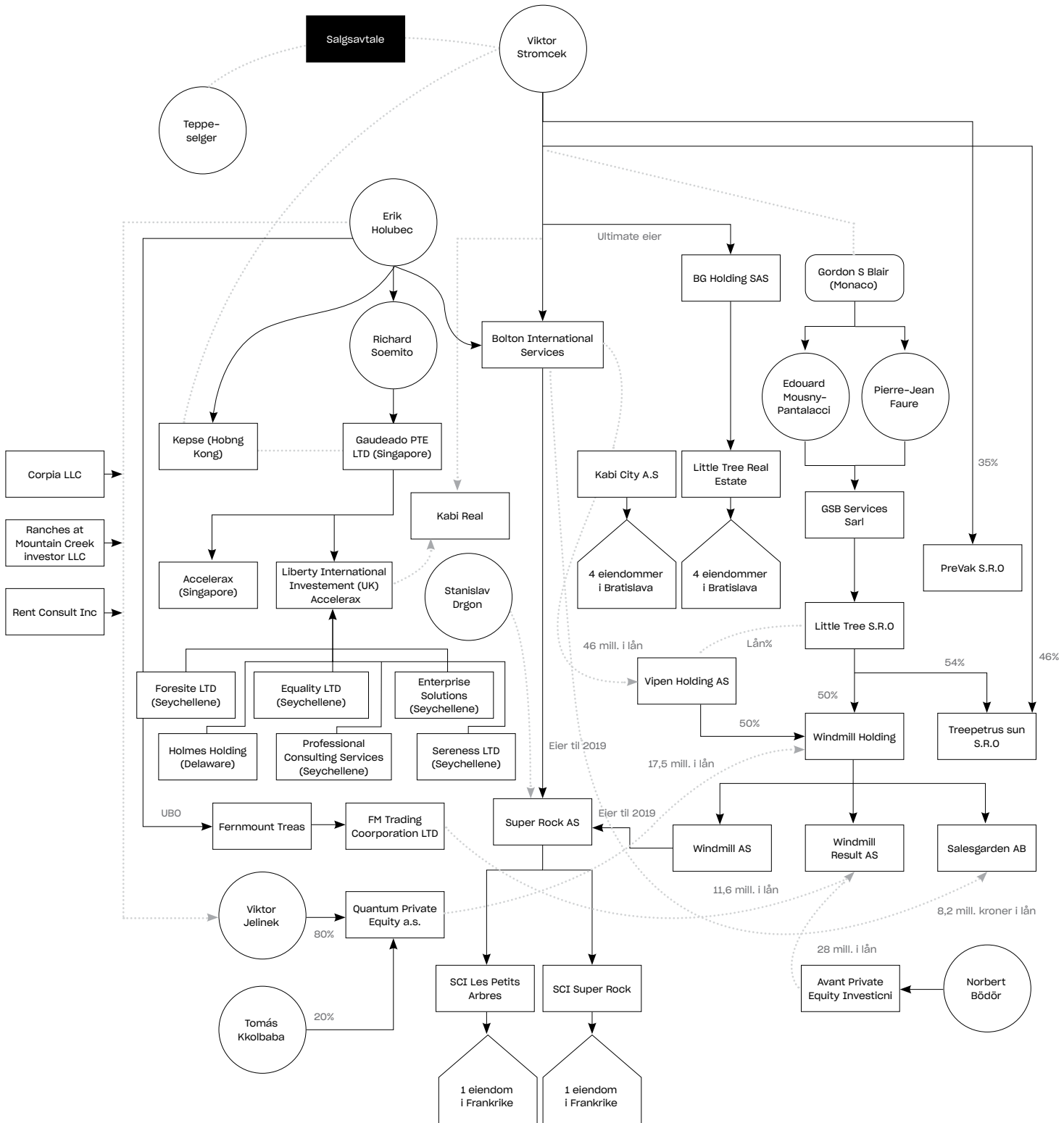
Vedlegg: Figur 2

Opsjonsavtalen

Vedlegg: Figur 3

Hele treet

Vedlegg: Figur 4

Historien om pengenes opprinnelse

